

Spis treści

1. Teoretyczne aspekty kształcenia medycznego	1
1.1. Nauczanie dorosłych	1
1.2. Elementy teorii kształcenia dorosłych i ich praktyczne zastosowanie ..	3
1.3. Nauczanie przez rozwiązywanie problemów	7
Piśmiennictwo	8
2. Metodyka nauczania chirurgii	9
2.1. Ogólne zagadnienia metodyki nauczania chirurgicznego	10
2.1.1. Zakres przekazywanej wiedzy	10
2.1.2. Plan i cel ćwiczeń	12
2.1.3. Nauka w warunkach oddziału szpitalnego	13
2.1.4. Reguły, które mogą być przydatne podczas prowadzenia ćwiczeń klinicznych	14
2.2. Szczegółowe metody prowadzenia ćwiczeń z chirurgii	17
2.2.1. Prowadzenie ćwiczeń przy łóżku pacjenta (ang. <i>ward-round teaching</i>)	17
2.2.2. Inne możliwości prowadzenia zajęć na oddziale	23
2.3. Nauka chirurgii na bloku operacyjnym	37
2.3.1. Refleksje autora i informacje z piśmiennictwa na temat wartości dydaktycznej ćwiczeń na bloku operacyjnym	48
2.4. Motywacja lekarzy do kształcenia studentów	51
Piśmiennictwo	53
3. Nauka przy łóżku pacjenta	55
3.1. Badanie pacjenta z podejrzeniem ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego	56
3.2. Badanie chorego z nowotworem przewodu pokarmowego – rak okrężnicy	65
3.2.1. Leczenie raka okrężnicy	70
3.2.2. Wczesne wykrywanie i zapobieganie rakowi okrężnicy	73

3.3.	Badanie chorego z rakiem żołądka	74
3.4.	Badanie pacjenta pourazowego	78
3.4.1.	Pacjent przytomny, w stanie stabilnym, bez zagrożenia życia	80
3.4.2.	Pacjent nieprzytomny, w stanie stabilnym	81
3.4.3.	Pacjent po urazie wielonarządowym, nieprzytomny i niestabilny krążeniowo	84
	Piśmiennictwo	86
4.	Nauka umiejętności praktycznych	87
4.1.	Nauka szycia skóry na modelu świńskiej nóżki (ang. <i>pig trotters</i>)	87
4.2.	Wykonywanie „Z-plastyki” skóry	93
4.3.	Szycie ścięgna	95
4.4.	Zmiana opatrunku na ranie	104
4.5.	Zdejmowanie szwów z rany	105
4.6.	Zgłębnikowanie żołądka – zakładanie sondy	106
4.7.	Cewnikowanie pęcherza moczowego	108
4.8.	Zakładanie sondy Sengstakena–Blakemore’a przy krwawieniu z żyłaków przełyku	110
4.9.	Lewatywa (wlew doodbytniczy oczyszczający)	112
4.10.	Badanie przez odbytnicę (łac. <i>per rectum</i>)	112
5.	Nauka teorii: seminarium, Internet i podręcznik	115
5.1.	Seminarium	115
5.2.	Nauka z wykorzystaniem Internetu (ang. <i>e-learning</i>)	125
5.3.	Nauka z podręcznika	127
	Piśmiennictwo	128
6.	Symulacyjna nauka chirurgii	129
6.1.	Nauka szycia chirurgicznego	130
6.1.1.	Nauka podstawowych technik laparoskopowych	132
6.1.2.	Podsumowanie	134
6.2.	Symulacyjny kurs mikrochirurgii	135
6.2.1.	Tworzenie pracowni mikrochirurgii	135
6.2.2.	Przebieg szkolenia mikrochirurgicznego	137
6.2.3.	Wyniki testu 6 szwów	143
6.2.4.	Zużycie materiałów	144
6.2.5.	Uczestnictwo w operacjach mikrochirurgicznych	144
6.2.6.	Omówienie metod szkolenia umiejętności mikrochirurgicznych	144

6.2.7. Korzyści i perspektywy fakultetu mikrochirurgii	146
Piśmiennictwo	148
7. Ocenianie i egzaminowanie	149
7.1. Cel oceniania	149
7.2. Sprawdziany oceniające	151
7.2.1. Egzamin praktyczny	152
7.2.2. Egzamin testowy	155
7.2.3. Egzamin ustny	161
Piśmiennictwo	163
8. Zasady czujności onkologicznej	165
8.1. Niepokojące objawy kliniczne, nasuwające podejrzenie nowotworu i wymagające weryfikacji	166
8.2. Grupy ryzyka – pacjenci zagrożeni chorobą nowotworową	171
8.3. Udział w badaniach przesiewowych	172
8.4. Przestrzeganie i propagowanie zdrowego trybu życia	172
Piśmiennictwo	181
9. Nauka do Lekarskiego Egzaminu Końcowego	183
9.1. Działania zmierzające do poprawienia wyników Lekarskiego Egzaminu Końcowego	184
Piśmiennictwo	186
10. Szkolenie podyplomowe w dziedzinie chirurgii	187
10.1. Ogólne założenia rozwiązań systemowych szkolenia specjalizacyjnego w chirurgii ogólnej i innych chirurgicznych dyscyplinach zabiegowych	187
10.2. Szczegółowe rozwiązania systemowe w szkoleniu specjalizacyjnym w dziedzinie chirurgii ogólnej	189
10.3. Proponowana koncepcja nauczania symulacyjnego	190
10.4. Oczekiwane efekty działalności Narodowych Centrów Interprofesjonalnej Specjalistycznej Edukacji Medycznej	194
10.5. Rekomendacja Konsultanta Krajowego w dziedzinie Chirurgii Ogólnej	197
Piśmiennictwo	197
Indeks	199